

Nieuwe ronde Nieuwe kansen

Het einde van de zomervakantie betekent het opstarten van een nieuw clubseizoen. Als leiding ga je of met dezelfde groep verder of start je een hele nieuwe groep. Dit boekje geeft tips om een er een succesvolle start van te maken.

Als leiding van een groep kinderen

- Heb je **plezier** met en **verantwoordelijkheid** voor de kinderen van jouw groep.
- **Praat je met ouders** over wat je tijdens de bijeenkomsten allemaal doet om de groep veilig en prettig te laten spelen.
- **Ben je bewust** van de samenstelling van de groep en hoe je er het beste mee om kunt gaan.
- Probeer je in te leven in **de leefwereld van de kinderen** en besef dat die duidelijk afwijkt van je eigen leefwereld.
- Bedenk je **gevarieerde activiteiten** die de groep leuk vindt. Bedenk ook eens samen met de kinderen activiteiten en zorg voor variatie in spel, creativiteit en natuurbeleving.
- Zijn **respect** voor anderen, leren **samenwerken** en **zorg voor de omgeving**, voor jou, belangrijke waarden.
- **Train je jezelf** als vrijwilliger door het volgen van cursussen en workshops bij JongNL Limburg. Kijk op jongnl.nl.
- Bereid je groepsbijeenkomsten steeds **zorgvuldig** voor en zorg je voor een logische opbouw in het programma.
- Zorg je ervoor dat je de activiteiten die je doet **zelf al eens gedaan hebt**. Zo kun je ze beter overdragen op kinderen.

- Doe je liever een groot aantal losse activiteiten met veel **variatie** dan de hele avond hetzelfde balspel afgewisseld met een glas water met citroen.
- Probeer de kinderen van jouw groep **enthousiast** te krijgen en stimuleer ze om aan de activiteiten deel te nemen. Jouw enthousiasme moet zo aanstekelijk zijn dat kinderen niet eens meer na hoeven te denken of het spel wel leuk is.

Een nieuw seizoen een nieuwe groep starten

- Schrijf een aantal **regels** op die je wilt gebruiken om je groep te organiseren.
- Bespreek tijdens de eerste bijeenkomst de belangrijkste **regels en gewoonten** in de groep.
- Ben **duidelijk en vriendelijk** naar de kinderen.
- Organiseer **leuke activiteiten** waarbij je de kinderen beter leert kennen.
- Ben positief en **optimistisch** in je optreden. Geef aan dat je verwacht dat het een leuk jaar zal worden en dat jij daar als leiding voor zult zorgen.
- Vermijd situaties waarvan je vermoed dat nogal wat kinderen zullen gaan aarzelen of waarvan je weet dat veel kinderen die **niet leuk** vinden.
- Pak **irritant gedrag** snel en vastberaden aan.
- **Bereid een groepsbijeenkomst goed voor**. Presenteer elke groepsbijeenkomst een nieuw spel.
- Laat de kinderen de eerste groepsbijeenkomsten **niet alleen** in het lokaal.
- Ben voorspelbaar in je aanpak. **Kinderen moeten weten wat wel en wat niet kan**.

Samen met de kinderen regels afspreken

- Begin een **kringsprek** en maak door middel van een woordweb aantekeningen. De kinderen zien vanzelf steeds meer de regels ontstaan. Geef hints als je merkt dat er aan bepaalde regels en situaties nog niet is gedacht; kinderen worden enthousiast en komen vaak met nog meer ideeën. Aan de hand van een dergelijk woordweb kun je dan concrete regels maken.

- Verdeel de kinderen in groepjes en geef elk groepje een A3 vel. Geef ze een kaartje met een bepaalde situatie of locatie. Bijvoorbeeld: bovenverdieping, in de keuken, op het toilet, handen wassen, buiten spelen, materialen, en zo meer. Elke groepje bedenkt **regels** die van toepassing zijn op de situatie die op hun kaartje staat. Laat elke groepje hun regels presenteren aan de anderen van de groep. De leiding kan eventueel nadien de regels uittypen en ophangen.

Groepsregels kinderen

- Ik ga met andere kinderen om, zoals ik wil dat ze met mij omgaan
- Ik gebruik spullen van een ander alleen met toestemming en ga daar dan voorzichtig mee om.
- Ik kom altijd op tijd bij JongNL.
- Ik doe altijd mee met een spel. Als ik het spel niet ken ga ik niet van te voren vertellen dat ik het wel niet leuk zal vinden.
- Ik doe mijn best om ervoor te zorgen dat iedereen met plezier naar Jong Nederland komt.
- Als een ander praat ben ik stil en laat ik diegene uitpraten.
- Ik doe geen vechtspelletjes tussendoor.
- Ik blijf van de kleren van andere kinderen af.
- Ruzies probeer ik eerst zelf op te lossen. Ik ga naar de leiding wanneer dit niet lukt.
- Als ik wil dat kinderen stoppen met een voor mij vervelend spel, dan zeg ik dat duidelijk: 'Stop hiermee, ik vind het niet leuk meer!'

Vragen en antwoorden

• **Welke regels hanteer je en wat zijn de mogelijke consequenties bij ongewenst gedrag?**

Wanneer je als leiding op de hoogte bent van de regels, is er ook veel duidelijkheid voor de kinderen. Kinderen weten dan dat iedereen van de leiding dezelfde regels hanteert en ze zullen die dan ook sneller accepteren. Nogmaals, spreek de regels met kinderen af en hang ze duidelijk zichtbaar op, of maak een boekje van je groep met foto's en gegevens van alle groepsleden, programma en regels. Misschien is het ook leuk om een eigen app-groep of website te maken.

• **Hoe starten we elke groepsavond?**

Bedenk iets waarmee je elke groepsavond kan starten. Je zou een muzikje kunnen laten horen, een lied zingen of een filmpje laten zien. Wees hier ook consequent in, dit biedt veel veiligheid en herkenbaarheid voor de kinderen. Bijvoorbeeld: de groepsavond begint in een kring, dan worden alle namen voorgelezen, wordt verteld van de activiteiten gepland zijn, worden vragen van de kinderen beantwoord en dan kan de bijeenkomst beginnen.

- **Wie start welke activiteit?**

Bedenk vooraf wie wat vertelt; hierdoor kun je gemakkelijk op elkaar inspelen. Leg een spel uit volgens het principe: Praatje, Plaatje, Daadje. Kortom: weinig praten maar laten zien wat er moet gebeuren. Kort en Krachtig. Elkaar aanvullen mag altijd, maar laat een ander wel eerst even zijn verhaal afmaken. Wanneer jij denkt dat een spel anders gaat, geef dit op het einde van de groepsavond aan. Tussendoor de regels veranderen is moeilijk voor de kinderen. Een volgende keer kun je het spel met de andere regels, als beginsituatie spelen.

- **Welke materialen zijn nodig en liggen die al klaar?**

Zorg dat je vooraf bedenkt welke activiteit gepland staat en welke materialen je hiervoor nodig hebt. Voor de groepsavond leg je alle materialen klaar, zodat je er zeker van bent dat de geplande activiteit kan doorgaan en dat je de materialen snel kunt pakken. Hierdoor kunnen de verschillende activiteiten soepel elkaar opvolgen.

- **Maak gebruik van een groepsklapper.**

In deze klapper zit de groepslijst van kinderen (en leiding) met alle namen, adressen en telefoonnummers. Zorg ook voor een absentielijst en een formulier waarin je telkens je activiteiten per groepsavond opschrijft. Op dit formulier

moet ook ruimte zijn om bijzonderheden van de kinderen op te schrijven. In de groepsklapper kun je meteen overzien wat er allemaal gedaan moet worden, hoe deze activiteiten verlopen en of er bijzonderheden zijn.

Door de bovenstaande punten te hanteren, weet je als leiding waar je aan toe bent en ontstaat er geen onderlinge onenigheid waar kinderen bij zijn. Kinderen merken dergelijke onenigheden of ergernissen snel op en worden hierdoor onrustig; een situatie waar negatief gedrag weer het gevolg van is.

De eerste groepsavond

De eerste groepsavond van het nieuwe clubseizoen staat meestal in het teken van **kennismaking**. Vaak kennen de kinderen en leiding elkaar al, toch blijft het belangrijk en leuk om even met elkaar kennis te maken.

Kennismakingsspelen

- **'Wie ben ik?'** Alle kinderen staan in een kring. Één kind wordt weggestuurd en een ander kind wordt aangewezen. Er worden vragen aan de groep gesteld, bijvoorbeeld: 'Draagt het kind een blauwe spijkerbroek?' Is het antwoord 'ja', dan gaan alle kinderen die geen blauwe spijkerbroek dragen zitten. Uiteindelijk blijft het gekozen kind over.
- **Een verjaardagskalender maken.** Een tekening maken waarbij de datum van de verjaardag wordt opgeschreven.
- **Paspoort invullen.** Een vel papier met een aantal standaard kennismakingsvragen en een plekje voor een tekening. Elk kind vult zijn papier in en later wordt dit in de groep besproken.

- **Handenspel.** Elk kind trekt de eigen hand over en schrijft in elke vinger iets wat bij hem of haar past. Bijvoorbeeld hobby, huisdier, lievelingskleur, huisnummer, enzovoorts. De gegevens worden voorgelezen en de andere kinderen moeten raden van wie de hand is.
- **Organiseer een speurtocht door de blokhut.** Vanuit een centrale plaats krijgen kinderen in tweetallen opdrachten om in het gebouw uit te voeren en met het antwoord terug te komen. Voorbeelden: Wat wordt er bewaard in de kast met de rode stickers? Welke groep komt bij elkaar in het grote lokaal boven? En zo meer.

Veiligheid en sfeer

Zorg tijdens de eerste groepsavond, die vaak voor veel kinderen heel spannend is, voor **voldoende ontspanning en veiligheid**.

- **Betrek ieder kind bij het spel:** Sommige kinderen moet je in het begin bij de hand nemen, doe dit dan ook.
- Zorg dat elk kind de spelletjes **kent**: Op deze manier kan ieder kind meteen meedoen.
- Ga persoonlijke **gesprekjes** aan: Vertel iets over jezelf, vraag iets over zijn of haar hobby, de schooldag, en zo meer.
- **Laat ieder kind in zijn waarde:** Niet ieder kind vindt alles even leuk of laat blijken wanneer ze iets wel of niet leuk vindt. Ook een kind dat erg stil is en (soms) alleen maar toekijkt, kan genieten van een groepsavond.
- Doe oude **bekende spelletjes**: Ook hier geldt weer dat ieder kind het herkent en meteen goed kan meedoen. Vraag kinderen welk spel ze kennen en leuk vinden om te spelen.
- **Varieer in de activiteiten**: Niet ieder kind vindt knutselen of buiten spelen leuk. Zeker tijdens de eerste bijeenkomst moet je zorgen voor voldoende afwisseling. Hierdoor vindt ieder kind wel iets van zijn gading.

- **Kijk of je mee kan doen:** Wanneer de leiding meedoet, zorgt dit voor een extra stimulans en veiligheid. Let wel erop dat je voldoende overzicht op de groep houdt. Soms is het ook fijn om aan de kant te staan en kinderen te observeren. Op die manier kun je vaak ook makkelijker de kinderen begeleiden in hun spel.
- Bij het naar huis gaan **wacht je met de kinderen** binnen of buiten op de ouders: Laat kinderen niet alleen staan als hun ouders er nog niet zijn. Je bent totdat de kinderen bij hun ouders zijn verantwoordelijk voor elk kind.
- **Breng ouders op de hoogte** over de bijzonderheden van het kind: Dat kan zijn als een kind hard is gevallen, als het zich (ernstig) heeft misdragen of gewoon als er iets leuks te vertellen is. Dit zorgt ervoor dat zowel de ouders als het kind weten dat er contact is met elkaar. Over het algemeen wordt dit erg op prijs gesteld.

De JongNL Methode

De JongNL methode is **de visie van onze club** op het jeugdwerk in de plaatselijke afdelingen. Het is een handvat om op een speelse, gevarieerde en goed doordachte manier een voor kinderen aantrekkelijk en veelzijdig activiteitsaanbod te realiseren.

Aan de hand van het schema kun je gemakkelijk een vertaalslag maken naar de **wekelijkse groepsbijeenkomst**.

Als je werkt met de JongNL methode zorg je ervoor dat **respect, samenwerken, vertrouwen en veiligheid** een rol speelt bij alles wat je doet.

Je let erop dat je speelt in **groeps- en teamverband** en zorgt dat in de programma's activiteiten worden opgenomen uit de drie speltypen: spel, creativiteit en natuurbeleving. Verder speel je vaak buiten omdat dat gezond is.

Je volgt zelf **workshops en cursussen** en wisselt ervaringen uit met leiding van andere afdelingen en andere organisaties.

JongNL Limburg

Marijkelaan 11a, 6074 AP Melick
info@jongnl.nl • jongnl.nl • samenspelenboek.nl

provincie limburg

